

Kopie
art. 792 Ger. W.
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

113084

Repertoriumnummer 2019 / 421
Datum van uitspraak 3 april 2019
Rolnummer 2018/AA/233

Uitgifte

Uitgereikt aan
op € JGR

Arbeidshof Antwerpen

Afdeling Antwerpen

Kamer 10

Arrest

COVER 01-00001373837-0001-0010-02-01-1

OCMW VAN ANTWERPEN, met maatschappelijke zetel te 2000 ANTWERPEN,
Grote Markt 1, KBO-nummer 0212.235.604,

vertegenwoordigd door de heer Convents Bart, maatschappelijk werker, met
volmacht,

tegen:

[REDACTED] wonende te [REDACTED]
RRN [REDACTED]

met als raadsman mr. VANNEUVILLE Veerle, advocaat te ANTWERPEN, die pleit.

Het hoger beroep is gericht tegen het vonnis van 19 april 2018 van de arbeidsrechtbank
Antwerpen, afdeling Antwerpen.

Het arbeidshof past de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken toe.

Advocaat-generaal Johan DEKEERSMAEKER gaf namens het openbaar ministerie mondeling
advies op de openbare terechtzitting van 20 maart 2019.

1. Ontvankelijkheid

Met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van dit hof op 22 mei 2018, tekende het OCMW van Antwerpen hoger beroep aan tegen een vonnis van 19 april 2018 (AR 17/3393/A) van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen. De machtiging daartoe werd verleend door de raad voor maatschappelijk welzijn op 28 juni 2018.

Het vonnis werd aan het OCMW van Antwerpen ter kennis gebracht overeenkomstig artikel 792, tweede lid, Ger.W., bij gerechtsbrief op 26 april 2018.

Het hoger beroep werd tijdig ingesteld, is regelmatig naar vorm en ontvankelijk.

2. Feiten en voorafgaande procedure

De heer [REDACTED] geboren in [REDACTED] bezit de [REDACTED] nationaliteit en verblijft in België sinds [REDACTED].

Hij heeft geen vaste woonplaats en verblijft afwisselend bij kennissen in Antwerpen. Momenteel verblijft de heer [REDACTED] kosteloos bij de heer [REDACTED]. De heer [REDACTED] is de Nederlandse taal niet machtig en spreekt enkel [REDACTED].

Sinds zijn aankomst in België werkte de heer [REDACTED] her en der als afwasser in een restaurant. Hier verdiende hij ongeveer 400,00 euro per maand mee. Op 30 april 2017 heeft de heer [REDACTED] zich tijdens het afwassen gesneden aan een scherp mes. Het was een diepe wonde waarmee hij naar de spoedafdeling van ZNA Stuivenberg is geweest. Aldaar werd vervolgens een peeshechting verricht.

Bij een controle op 26 mei 2017 werd kinesitherapie voorgeschreven.

Op 31 mei 2017 werd er door Dokters van de Wereld een attest dringende medische hulp verleend waarin de noodzaak van de kinesitherapiebehandeling werd vermeld om de functionaliteit van de hand en duim terug te herstellen.

Op 2 juni 2017 deed de heer [REDACTED] een eerste aanvraag voor medische waarborgen in verband met dit ongeval. Er waren twee openstaande facturen bij ZNA Stuivenberg voor een totaal bedrag van 1.606,95 euro.

Het OCMW van Antwerpen (hierna OCMW genoemd) was de mening toegedaan dat de behoefteigheid werd aangetoond maar dat het hier om een arbeidsongeval gaat en de werkgever dan ook aansprakelijk is.

Het bijzonder comité sociale dienst besliste dan ook op 3 juli 2017 het volgende:

"U krijgt geen medische waarborg (voor [REDACTED]) vanaf 09.06.2017.

Waarom? Gezien het gaat over een arbeidsongeval kan het OCMW niet tussenkomen in uw medische kosten.

Uw werkgever is aansprakelijk.

Voor meer informatie over uw rechten verwijzen wij u door naar ORCA (Organisatie voor de Clandestiene Arbeidsmigranten): Gaucheretstraat 164 te 1030 Brussel (...)."

Deze beslissing werd hem ter kennis gebracht met aangetekend schrijven van 5 juli 2017.

De heer [REDACTED] richtte zich tot ORCA (Organisatie voor de Clandestiene Arbeidsmigranten, thans Fairwork Belgium) waarvan hij een attest bij bracht, maar deze procedure zou echter te lang kunnen aanslepen.

Het bijzonder comité sociale dienst besliste dan op 4 september 2017:

"U krijgt geen medische waarborg (voor [REDACTED]) vanaf 09.08.2017.

Waarom? Gelieve u te wenden tot ORCA en het onderzoek af te wachten."

Deze beslissing werd hem ter kennis gebracht met aangetekend schrijven van 6 september 2017.

De heer [REDACTED] tekende tegen beide beslissingen (3 juli en 4 september 2017) verhaal aan bij de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 4 oktober 2017.

Met vonnis van 19 april 2018 besliste de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen:

"De vordering is ontvankelijk en in volgende mate gegrond.

Vernietigt de beslissing van het Bijzonder Comité Sociale Dienst van het OCMW Antwerpen van 3 juli 2017.

Zegt voor recht dat het OCMW dringende medische hulp dient te verlenen aan de heer [REDACTED] nl.:

- ten laste nemen van het ziekenhuisfactuur van 94,41 EUR en 1.512,54 EUR.

- de kosten van de kinesitherapiebehandelingen voor zover de heer [REDACTED] een bewijs kan voorleggen dat ze effectief werden uitgevoerd vóór 14 augustus 2017."

Het meergevorderde werd afgewezen en het OCMW werd veroordeeld tot de kosten van het geding.

Tegen het vonnis van 19 april 2018 stelde het OCMW hoger beroep in met een verzoekschrift neergelegd op 22 mei 2018.

Met conclusie van 3 december 2018 stelde de heer [REDACTED] incidenteel beroep in.

3. Eisen in hoger beroep

Het OCMW vordert met conclusie van 13 december 2018:

*"Het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren,
Het vonnis van 19/4/2018 te vernietigen en de beslissingen van het Bijzonder Comité dd.
3/1/2017 en 4/9/2019 te bevestigen."*

Met conclusie van 3 december 2018 vordert de heer [REDACTED]

*"Het hoger beroep ontvankelijk, doch ongegrond te verklaren;
Het incidenteel beroep van conluant ontvankelijk én gegrond te verklaren;
Vervolgens het bestreden vonnis 19/4/2018 gewezen door de Arbeidsrechtbank Antwerpen,
afdeling Antwerpen, Kamer 12 grotendeels te willen bevestigen doch verder uit te breiden en
zeggen voor recht dat het OCMW eveneens gehouden is tot tussenkomst inzake dringende
medische hulp na 14.08.2017;
het OCMW van Antwerpen vervolgens te veroordelen tot alle kosten van het geding, conform
artikel 1017, lid 2 Ger.W., inclusief tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding ten belope
van 131,18 Euro in graad van eerste aanleg en ten belope van 174,94 Euro in graad van
beroep."*

4. Ten gronde

De heer [REDACTED] vordert dringende medische hulp naar aanleiding van een arbeidsongeval waarvan hij op 30 april 2017 het slachtoffer werd. Het OCMW meent dat hij zich moet richten naar andere instanties en dat de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de dringende medische hulp niet vervuld zijn.

4.1. Dringende medische hulp

Er is geen betwisting en het blijkt uit het administratief dossier dat de heer [REDACTED] op het ogenblik van het arbeidsongeval en van de verstrekte hulp illegaal op het grondgebied verbleef. Ter zitting van 20 maart 2019 worden documenten voorgelegd waaruit blijkt dat hij tijdelijk in België mag verblijven vanaf 27 februari 2019 maar dit wijzigt zijn illegaal verblijf niet op het ogenblik van de verleende medische hulp.

Artikel 57, § 2 OCMW-Wet bepaalt in dat geval: *"In afwijking van de andere bepalingen van deze wet, is de taak van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn beperkt tot:*

1° het verlenen van dringende medische hulp, wanneer het gaat om een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft."

Aan deze bepaling werd uitvoering gegeven door het KB van 12 december 1996 betreffende de dringende medische hulp die door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

wordt verstrekt aan de vreemdelingen die onwettig in het rijk verblijven dat in artikel 1 bepaalt wat moet verstaan worden onder dringende medische hulp.

“De dringende medische hulp, bedoeld in artikel 57, § 2, lid 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, betreft hulp die een uitsluitend medisch karakter vertoont en waarvan de dringendheid met een medisch getuigschrift wordt aangetoond. Deze hulp kan geen financiële steunverlening, huisvesting of andere maatschappelijke dienstverlening in natura zijn. Dringende medische hulp kan zowel ambulante worden verstrekt als in een verplegingsinstelling, zoals bedoeld in artikel 1, 3°, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Dringende medische hulp kan zorgverstrekking omvatten van zowel preventieve als curatieve aard.

In geval van besmettelijke ziekten die door de bevoegde overheden als zodanig erkend zijn en onderworpen zijn aan profylactische maatregelen, moet de dringende medische hulp die aan de patiënt verstrekt wordt de nazorg inhouden die noodzakelijk is voor de algemene volksgezondheid”.

Uit deze bepalingen kan afgeleid worden dat er enkel hulp kan toegekend worden wanneer die voldoet aan de voorwaarden van het KB van 12 december 1996.

Enkel de kosten die begeleid worden door een medisch attest waaruit blijkt dat de verleende kosten vallen onder het begrip “dringende medische hulp” kunnen vergoed worden.

4.2. Bewijs dat verleende hulp dringende medische hulp betreft

De heer [REDACTED] moet het bewijs leveren dat hij medische zorgen heeft genoten die omschreven kunnen worden als “dringende medische hulp”.

Uit de neergelegde medische attesten blijkt dat de heer [REDACTED] op 30 april 2017 werd opgenomen in een Antwerps ziekenhuis met een diepe snijwonde aan de rechterhand (stuk 6, dossier OCMW). Er is geen discussie dat dit valt onder het begrip dringende medische hulp nu de wonde dringend moest verzorgd worden.

Het dringend karakter van deze ingreep wordt door het OCMW niet betwist nu in het sociaal verslag van 9 juni 2017 wordt gesteld dat de medische nood duidelijk aanwezig is. Ook in conclusies betwist het OCMW het dringend medisch karakter van de verleende hulp op 30 april 2017 niet.

Er kan dan ook besloten worden dat de medische kosten van de verzorging op 30 april 2017 en de nabehandeling dringende medische hulp betreffen.

Er is wel discussie of ook de kosten voor kinesithherapie vallen onder het begrip dringende medische hulp en of de gevraagde kosten voor kinesithherapie nog dringende medische hulp betreffen.

Evenwel blijkt dat de heer [REDACTED] tot op heden nog geen kinesitherapeutische behandelingen heeft ondergaan waardoor het OCMW niet kan veroordeeld worden tot betaling van deze kosten. Weliswaar worden er voorschriften voorgelegd voor deze behandelingen en wordt er een kostenraming neergelegd (stukken 5, 6 en 7, dossier [REDACTED] [REDACTED] maar aangezien er nog niet gestart werd met een behandeling, moet het OCMW niet tussenkomen in deze kosten nu er nog geen kosten gemaakt werden en er niet wordt aangetoond dat er hierdoor sprake is van een mensonwaardig bestaan.

Op de discussie over de vraag of de behandelingen ten laste moeten genomen worden, moet dan ook niet ingegaan worden nu hierover enkel een beslissing kan genomen worden op het ogenblik dat de kosten gemaakt zijn en worden voorgelegd aan het OCMW.

Op de vraag van de heer [REDACTED] om te verklaren dat het OCMW gehouden is tot tussenkomst inzake dringende medische hulp na 14 augustus 2017 kan evenmin ingegaan worden nu er enkel een beslissing kan genomen worden nadat de kosten werden genoten of naar aanleiding van een concrete vraag om de behandelingen voor te schieten. Er kan geen waarborg verleend worden die het OCMW verplicht om in de toekomst telkens tussen te komen in bepaalde medische kosten nu telkens moet nagegaan worden of deze kosten voldaan aan de voorwaarden van de dringende medische hulp.

Bovendien verblijft de heer [REDACTED] thans legaal op het grondgebied en zou zijn eventuele vraag tot tussenkomst niet meer kunnen beoordeeld worden door toepassing van de wetgeving betreffende de dringende medische hulp.

4.3 Behoeftigheid

Het OCMW stelt vervolgens dat de heer [REDACTED] niet behoeftig is waardoor de medische kosten niet moeten betaald worden.

Artikel 1 OCMW-wet bepaalt dat éénieder een leven moet kunnen leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Het is de aanvrager die moet kunnen aantonen dat hij geen leven kan leiden dat hieraan beantwoordt (Arbh. Antwerpen 16 mei 2001, *Soc. Kron.* 2002, 547)

In een arrest van 17 december 2007 besliste het Hof van Cassatie dat geen enkele wettelijke bepaling verbiedt dat het recht op maatschappelijke dienstverlening met terugwerkende kracht wordt toegekend voor de periode tussen de aanvraag en de toekenning op voorwaarde dat de aanvrager aantoont dat hij in die periode geen leven kon leiden dat

beantwoordt aan de menselijke waardigheid (Cass. 17 december 2007, *JTT* 2008, 112 en www.cass.be).

De heer [REDACTED] moet derhalve aantonen dat hij geen menswaardig bestaan kan leiden in de zin van artikel 1 OCMW-Wet.

Weliswaar stelt artikel 57, § 2 OCMW-wet dat de taak van het OCMW beperkt is tot het verlenen van dringende medische hulp in afwijking van alle andere bepalingen van deze wet waardoor er minstens twijfels zijn of er bij aanvraag van dringende medische hulp ook het mensonwaardig bestaan moet bewezen worden maar in deze zaak aanvaardt het OCMW dat de heer [REDACTED] geen menswaardig bestaan kan leiden.

Zo wordt in het sociaal verslag van 9 juni 2017 uitdrukkelijk gesteld dat hij zijn behoeftigheid wel aantoont. Dit wordt afgeleid uit de vaststelling dat hij kosteloos mocht verblijven bij een vriend en dat hij geen inkomen had als gevolg van het ongeval. Weliswaar had hij op dat ogenblik geen schulden maar dit is het gevolg van zijn gratis verblijf bij vrienden.

De verwijzing in conclusies naar de mogelijkheid om een afbetalingsplan af te spreken, is dan ook niet dienstig omdat hij op dat ogenblik geen middelen van bestaan had en dus zelfs geen afbetalingsplan kon afspreken.

De heer [REDACTED] legt vervolgens stukken voor waaruit blijkt dat hij enkel steun krijgt van kennissen en van organisaties zoals Bond Zonder Naam (stuk 4, dossier [REDACTED]) en dat hij schulden heeft (met name de openstaande ziekenhuisfacturen (stukken 2 en 3, dossier [REDACTED])

Er is evenmin discussie dat er geen onderhoudsplichtigen zijn die in België verblijven. De verwijzing naar het feit dat hij bij een vriend verblijft is niet dienstig nu deze vriend geen enkele verplichting heeft om de heer [REDACTED] te onderhouden. De verwijzing naar rechtspraak wijzigt dit niet waardoor enkel kan vastgesteld worden dat het mensonwaardig wordt aangetoond op het ogenblik dat de heer [REDACTED] steun vroeg.

Het OCMW moet de gevraagde medische kosten (facturen ziekenhuis) dan ook ten laste nemen.

4.4 Uitputten rechten

Het OCMW verwees aanvankelijk ook naar een organisatie die de belangen van mensen zonder wettig verblijf die een arbeidsongeval zijn overkomen verdedigt (ORCA, thans Fairwork) en meende om die reden niet te moeten tussenkomen in de betaling van de kosten.

In de syntheseconclusie wordt evenwel gesteld dat Fairwork heeft laten weten niet te zullen tussenkomen in de betaling van de kosten nu het ongeval niet als arbeidsongeval kan

beschouwd worden wegens gebrek aan bewijzen (zie ook stuk 9, dossier [REDACTED]). Dit argument is dan ook niet langer van toepassing en hierop dient niet meer geantwoord te worden nu het OCMW niet wordt veroordeeld tot betaling van bepaalde bedragen in afwachting van de erkenning van een arbeidsongeval.

4.5 Besluit

De heer [REDACTED] heeft recht op tussenkomst en het OCMW wordt derhalve veroordeeld tot betaling van de ziekenhuisfacturen van 94,91 euro en 1.512,54 euro.

Er dient geen tussenkomst verleend te worden in de kosten van kinesitherapiebehandelingen.

BESLISSING

Het arbeidshof,

Recht doende op tegenspraak.

Verklaart het hoger beroep en het incidenteel beroep ontvankelijk.

Vernietigt het vonnis van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, van 19 april 2018 maar enkel in zoverre de kinesitherapiebehandelingen enkel ten laste worden genomen voor zover ze uitgevoerd werden voor 14 augustus 2017.

Opnieuw beslissend, zegt voor recht dat het OCMW geen tussenkomst moet verlenen in de kosten van de kinesitherapiebehandeling nu deze kosten nog niet gemaakt werden.

Bevestigt het vonnis van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, van 19 april 2018 voor het overige.

Veroordeelt in toepassing van artikel 1017, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, het OCMW van Antwerpen tot de kosten van het hoger beroep.

Vereffent deze kosten aan de zijde van de heer [REDACTED] op 174,94 euro rechtsplegingsvergoeding arbeidshof.

Aldus gewezen door:

Dirk TORFS, kamervoorzitter,
Werner ABELSHAUSEN, raadsheer in sociale zaken, werkgever,
Veronique APS, raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende,

Werner ABELSHAUSEN

Veronique APS

Dirk TORFS

en uitgesproken door de voorzitter van de tiende kamer van het arbeidshof Antwerpen, afdeling Antwerpen, zitting houdend te Antwerpen in openbare terechtzitting van 3 april 2019 met bijstand van griffier Ronald SMETS.

Ronald SMETS

Dirk TORFS

